

**BRENDON
SANDERSON**

PUT KRALJEVA

PRVI TOM

Preveo
Ivan Jovanović

■ Laguna ■

Naslov originala

Brandon Sanderson

THE WAY OF KINGS

Copyright © 2010 by Dragonsteel Entertainment, LLC

Translation copyright © 2014 za srpsko izdanje, LAGUNA

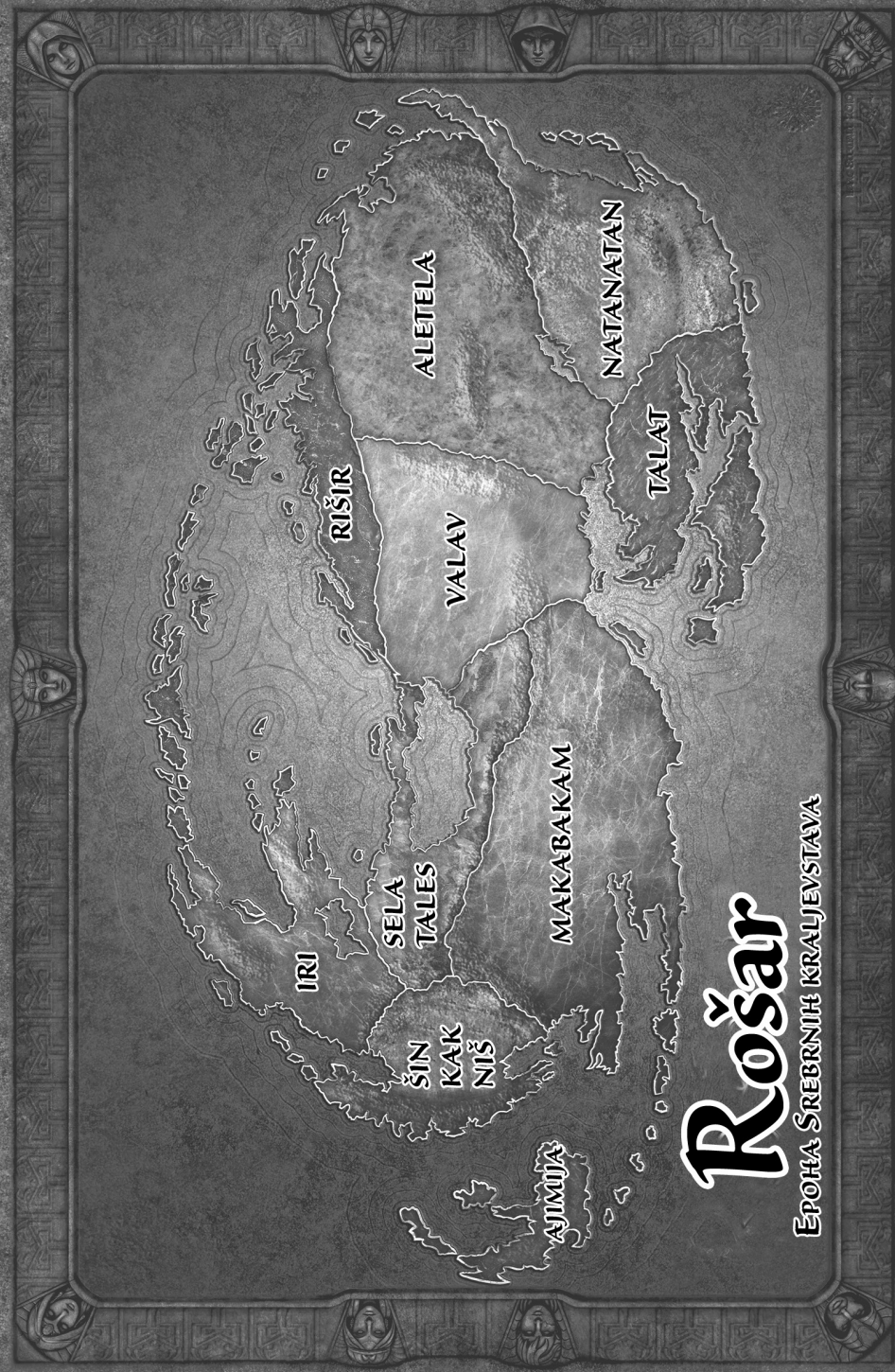

Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Za Emili,
Koja je toliko strpljiva,
toliko draga
i toliko divna
da se to rečima ne može opisati.
Ali ja svejedno pokušavam.

Rošar

ĒPOHA SREBRNĪH KRALJEVSTAVA

Senomar

Sadržaj

Preludijum za Arhivu olujne svetlosti	15
Knjiga prva: Put kraljeva	21
Prolog: Ubiti	23
Deo prvi: Iznad tišine	43
Interludijumi	223
Deo drugi: Osvetjavajuće oluje.	245
Interludijumi	593
Deo treći: Umiranje	623

ILUSTRACIJE

Karta Rošara	12–13
Karta Ničijih brda i Aletkara	22
Šalanina beležnica: Nebeske jegulje	78
Karta strugare	125
Šalanina beležnica: Čalovi.	195
Glavna karta Smrskanih ravnica	246
Aletski ratni zakoni	332

Karta vojnih tabora	374
Istorijski prikaz veleoklopnika	481
Karta Karbranta	624
Karta četiri grada iz Kabsalovog dokaznog materijala . .	685

PUT KRALJEVA

ROŠAR

KLJUČALI OKEAN

OSTRVA

more

Severhvat

HERDAZ

Žalobnikova Riznica

Varikev

Ru Parat

Elanar

Kolinar

TU BAJLA

DŽAH KEVED

Valat

Sulinar

BAVIJA

Horntearer Peaks

ALETKAR

Ratalas

NICLIJA BRDA

TU TRIJAKS

Silnasen

Vedenar Dumadarij

Zorina Sen

FALIJA

Taratsko more

Karanak

Smrskane ravnice

Novi Natanan

Karbrant

MRAZOZEMEJE

Dugočelni

Plitke kripte

tesnac

TAJLENA

OKEAN POREKLA

Preludijum za ARHIVU OLUJNE SVETLOSTI

Kalak obide kameni greben i zateturavši se stade ispred tela umirućeg gromoslomljenog. Ogromna kamena zver bila je izvaljena na bok a rebrolika ispuččenja iz njenih grudi bila su skršena i ispucala. Čudovište je bilo nekako neodređeno skeletno, neprirodno dugačkih udova koji kao da su nicali iz granitnih doba. Oči, duboke crvene tačke na licu koje je ličilo na glavu strele, behu kao da ih je stvarala nekakva vatra što je tinjala duboko u kamenu. Ta vatra je zamirala.

Čak i nakon svih tih stoleća, Kalak se naježio kada je izbliza ugledao gromoslomljenog. Šaka te zveri bila je duga koliko je prosečan čovek visok. Ranije se dešavalo da ga takve ruke ubijaju – i to nije bivalo prijatno.

Naravno, umiranje je retko kada prijatno.

On obide tog stvora, pažljivo hodajući preko bojišta. Prostor oko njega sastojao se od izvitoperenog stenja i kamenja, svuda unaokolo dizali su se prirodni stubovi, dok je tle bilo zastrto leševima. Malo koja biljka je tu rasla.

Na kamenim grebenima i humkama ocrtavali su se brojni ožiljci. Neke stene bile su skrhanе i razvaljene tamo gde su se naletnici borili. Nešto ređe prolazio je pored ispucalih udubljenja čudnog oblika, gde su se gromovnici otrgli iz kamena da bi stupili u bitku.

Mnoga tela oko njega bila su ljudska. Mnoga nisu. Krv je bila izmešana. Crvena, narandžasta, ljubičasta. Mada se nijedno telo oko njega nije ni mrdnulo, vazduhom je brujalo nerazaznatljivo hučanje. Ječanje od bola, žalosni krici. To nisu bili pobednički zvuci. Dim se dizao s retkih busenova rastinja ili hrpa zapaljenih leševa. Čak su se i neke stene pušile. Prahonoisci su dali sve od sebe.

Ali ja sam preživeo, pomislio je Kalak držeći se za prsa dok je žurio ka mestu određenom za sastanak. *Ovoga puta sam preživeo.*

To je opasno. Kada pogine, nema drugog izbora nego da se vrati. Ali trebalo bi da se vrati i kada preživi Pustošenje. Da se vrati u ono mesto od kojeg strahuje – u ono mesto plamena i bola. Šta ako jednostavno odluči... da ne ode?

To su opasne misli – a možda i izdajničke misli. Žurno je nastavio.

Mesto određeno za sastanak nalazilo se u senci jedne velike stene, pravog kamenog tornja koji se dizao u vazduh. Kao i uvek, njih desetoro odabralo ga je pre bitke. Preživeli će se tu okupiti. Čudno, ali čekala ga je samo jedna osoba. Džezrijen. Zar je ostalih osam izginulo? I to je moguće. Ova bitka je bila žestoka – jedna od najgorih. Neprijatelj biva sve uporniji.

Ali ne. Kalak se namršti prilazeći podnožju tornja. Sedam veličanstvenih mačeva tu je gordo stajalo, zariveno u kameno tle. Svaki je za sebe bio remek-delo, skladnih crta i ispisan znacima i znamenjima. Svaki od njih bio mu je dobro poznat. Da su njihovi gospodari poginuli, sečiva bi nestala.

Ta sečiva su oružje moćnije čak i od ivermačeva. Jedinstvena su. Dragocena. Džezrijen je stajao izvan prstena mačeva i gledao ka istoku.

„Džezrijene?“

Prilika u belom i plavom ga je na tren pogledala. Čak i nakon svih tih vekova, Džezrijen je delovao mladoliko, kao čovek koji jedva da je zakoračio u tridesete. Kratka crna brada bila mu je uredno potkresana, mada mu je nekada lepa odeća bila oprljena i umrljana krvlju. Prekrstio je ruke iza leđa i okrenuo se da pogleda Kalaka.

„Džezrijene, šta je ovo?“, upita Kalak. „Gde su ostali?“

„Otišli su.“ Džezrijenov glas je bio spokojan, dubok i dostojanstven. Mada već stolicima ne nosi krunu, ostalo mu je kraljevsko držanje. On kao da uvek zna šta da radi. „To bi se moglo nazvati pravim čudom. Ovoga puta poginuo je samo jedan od nas.“

„Talenel“, primeti Kalak. Jedino njegovo sečivo nije bilo na broju.

„Da. Poginuo je braneći onaj prolaz što vodi ka severnom vodotoku.“

Kalak klimnu. Taln ima običaj da bira naizgled beznadežne bitke i da ih dobija. Ali takođe ima običaj da u njima gine. Sada se vratio u ono mesto kuda oni odlaze između Pustošenja. U ono košmaro mesto.

Kalak shvati da se tresu. Otkad je on to takav slabić? „Džezrijene, ovoga puta ne mogu da se vratim.“ Kalak je prošaptao te reči prilazeći drugom čoveku i hvatajući ga za ruku. „*Ne mogu.*“

Kalak oseti kako se od tog priznanja nešto slama u njemu. Koliko li je vremena prošlo? Stoleća, a možda i milenijum u mukama. Tako je teško sačuvati pojam o vremenu. One vatre, one kuke koje mu se svakoga dana zarivaju u meso. Pale mu kožu s ruke, pa sagorevaju salo i zarivaju se u kost. I sada oseća taj smrad. Svevišnji, *oseća ga!*

„Ostavi mač“, reče mu Džezrijen.

„Molim?“

Džezrijen klimnu da pokaže prsten od oružja. „Izabran sam da te sačekam. Nismo bili sigurni da li si preživeo. Doneta je... jedna odluka. Vreme je da se Zavet odmazde okonča.“

Kalak oseti kako ga probada užas. „Do čega će to dovesti?“

„Išar smatra da će biti dovoljno da postoji jedan od nas koji je i dalje vezan Zavetom. Postoji mogućnost da okončamo ciklus Pustošenja.“

Kalak pogleda besmrtnog kralja pravo u oči. Crni dim dizao se levo od njih. Ječanje umirućih dozivalo ih je s leđa. U Džezrijenovim očima Kalak ugleda jad i bol. Možda čak i kukavičluk. Tog čoveka nit deli od toga da se surva.

Svevišnji nad nama, pomislio je Kalak. *I ti si slomljen, zar ne?* Svi su oni slomljeni.

Kalak se okrenu i pođe u stranu, do mesta gde se s niskog grebena pružao pogled na bojište.

Ima tako mnogo leševa, među kojima se kreću preživeli. Ljudi u primitivnim pregačama, s kopljištima koja se završavaju bronzanim glavama. Među njima su i drugi – u blistavim oklopima. Jedna grupa u prolazu sastavljena od četvorice muškaraca u otrcanoj odeći od krzna ili štavljene kože, koji su pratili silnu priliku u prelepom srebrnom oklopu, ukrašenom nevezovatno zamršenim šarama – takva suprotnost.

Džezrijen mu priđe i stade pored njega.

„Oni nas vide kao božanstva“, prošapta Kalak. „Džezrijene, oni se uzdaju u nas. Mi smo sve što imaju.“

„Imaju Blistave. To će biti dovoljno.“

Kalak odmahnu glavom. „On neće biti obavezan ovim. Neprijatelj. Naći će neki način da to zaobiđe. Znaš da će tako biti.“

„Možda.“ Kralj glasnika nije ponudio nikakvo drugo objašnjenje.

„A Taln?“, upita Kalak. *Spaljeno meso. Vatra. Bol iznova, iznova i iznova...*

„Bolje da pati jedan čovek nego deseterica“, prošapta Džezrijen. Delovao je tako ledeno. Kao senka koju stvaraju toplota i svetlost što padaju na nekoga časnog i vernog, pa rasprostiru iza njega tu crnu lažnu sliku.

Džezrijen se vrati do prstena od mačeva. Njegovo sečivo obrazova mu se u rukama, izranjajući iz magle, orošeno od hladnoće. „Odlučeno je, Kalače. Razići ćemo se i nećemo tražiti jedan drugoga. Naša sečiva moraju da ostanu ovde. Zavetu je sada kraj.“ On diže mač i zari ga u kamen sa ostalih sedam.

Džezrijen se pokoleba, gledajući svoj mač, pa pognu glavu i okrenu se – kao da je posramljen. „Svojevoljno smo prihvatili ovo breme. Pa, možemo i da ga spustimo s pleća ako tako želimo.“

„A šta ćemo da kažemo narodu, Džezrijene?“, upita Kalak. „Kako će oni da pamte ovaj dan?“

„To je bar lako“, odgovori mu Džezrijen odlazeći. „Reći ćemo im da su napokon pobedili. To je prosta laž. Ko zna? Možda i ispadne istinita.“

Kalak je gledao Džezrijena kako odlazi preko spaljenog krajolika. Na kraju i on prizva svoje sečivo, pa ga zari u kamen pored ostalih osam. Okrenu se i ode u suprotnom smeru od onog u kojem je krenuo Džezrijen.

Ali nije mogao a da se stalno ne osvrće da gleda prsten koji se sastojao od mačeva i jednog upražnjenog mesta. Mesta gde bi trebalo da je deseti mač.

Onaj koji je izgubljen. Onaj kojeg su ostavili.

Oprosti nam, pomisli Kalak i ode.

KNJIGA PRVA

PUT KRALJEVA

4.500 godina kasnije

Karta Aletkara i okolnih krajeva, koju su iscrtili kraljevski izvidnici njegovog veličanstva Gavilara Kolina, oko 1167.

„Ljudska ljubav studena je stvar – planinski potok što je na tek tri koraka od leda. Mi smo njegovi. Oh, Olujni oče... mi smo njegovi. Samo je hiljadu dana, a Večna oluja se bliži.“

– Zapisano prvog dana nedelje palah u mesecu šašu godine 1171, trideset jednu sekundu pre smrti. Subjekat je bila tamnooka sredovečna trudnica. Dete nije preživelo.

Szet-sin-sin-Valano, neistiniti iz Šinovara, nosio je belo na dan kada je trebalo da ubije kralja. Bela odeća bila je u skladu s paršendskom tradicijom, njemu stranom – ali radio je onako kako njegovi gospodari nalažu i nije tražio nika-kovo objašnjenje.

Sedeo je u velikoj kamenoj prostoriji, koju su grejala ogromna ognjišta odakle se jarko svetlo prosipalo na slavljenike tako da su im se graške znoja slivale niz kožu dok su plesali, pili, vikali, pevali i pljeskali. Neki od njih su crveni u licu popadali na pod, pošto je to bilo previše za njih a njihovi trbusi su se pokazali kao slabe mešine za vino. Izgledali su kao da su mrtvi, makar dok ih prijatelji nisu izneli iz gozbene dvorane i odneli u krevete što su ih čekali.

Szet se nije njihao u ritmu bubnjeva, nije pio safirno vino niti je ustao da pleše. Sedeo je na jednoj klupi u zadnjem delu prostorije i izigravao nepomičnog slugu u beloj odori. Primećilo ga je tek nekoliko gostiju na proslavi prilikom potpisivanja sporazuma. On je samo sluga, a Šine je krajnje lako zanemarivati. Većina ljudi tu na istoku smatra da je Szetov soj krotak i bezopasan. Uopšteno govoreći – u pravu su.

Bubnjevi zadobovaše novi ritam. Szet se od bubnjanja tresao kao da četiri jaka srca pumpaju kroz prostoriju talase nevidljive krvi. Szetovi gospodari – koje su žitelji civilizovanih kraljevstava smatrali običnim divljacima – sedeli su za svojim stolovima. Bili su to ljudi puti crne i prošarane crvenim. Zvali su se Paršendiji – rođaci krotkijeg naroda slugu koje su u većem delu sveta znane kao paršljudi. To je neobično. Oni sebe ne zovu Paršendiji; to je aletsko ime za njih. Grubo prevedeno, to znači „paršljudi koji mogu da misle“. Izgleda da ni jedna ni druga strana to ne doživljavaju kao uvredu.

Paršendiji su doveli muzičare. Aletski svetlooki isprva su delovali kolebljivo. Njima su bubnjevi prosti instrumenti običnog, tamnoookog sveta, ali vino je veliki ubica kako tradicije tako i suzdržanosti, tako da je sada aletska elita razuzdano igrala.

Szet ustade i krenu kroz prostoriju. Proslava već dugo traje; čak je i kralj otišao pre više sati. Ali mnogi i dalje slave. Hodajući, Szet je bio primoran da zaobiđe Dalinara Kolina – kraljevog rođenog brata – koji je pijan i poguren sedeo za jednim stočićem. Ostareli čovek snažne građe stalno je terao one koji su pokušavali da ga nagovore da ode u krevet. Gde je Džasna, kraljeva kći? Elokar, kraljev sin i naslednik, sedeo je za stolom postavljenim za velmože i u očevom odsustvu predsedavao gozdom. Razgovarao je s dvojicom muškaraca – jednim tamnopotim Azircem s neobičnim belegom bele kože na obrazu i s jednim mršavijim čovekom koji je ličio na Aleta i stalno se osvrtao.

Naslednikovi drugovi u slavlju nisu ni najmanje bitni. Szet se držao podalje od naslednika, krećući se uza sam zid i prolazeći pored bubnjara. Muziksprenovi su zujali vazduhom oko njih, a ti sićušni duhovi uzeli su obličje vrludavih providnih traka. Bubnjari su primetili Szeta dok je prolazio pored njih. Ubrzo će otići, zajedno sa svim ostalim Paršendijima.

Ne deluju uvređeno. Ne deluju besno. A opet, prekršiće primirje koje su sklopili za svega nekoliko sati. To nema nikakvog smisla, ali Szet ne postavlja nikakva pitanja.

Na rubu prostorije prošao je pored redova svetiljki koje su odavale postojanu azurnu svetlost. Štrčale su iz spojeva zida i poda. U njima su safiri ispunjeni olujnom svetlošću. To je nešto potpuno bogohulno. Kako to da ljudi u ovim zemljama koriste nešto toliko sveto samo zarad pukog osvetljenja? Da stvari budu još gore, priča se da su aletski učenjaci blizu toga da stvore nove ivermačeve. Szet se iskreno nadao da je to samo hvalisanje i priželjkivanje nemogućeg. Jer ako se to *zaista desi*, svet će se promeniti. I to vrlo verovatno tako što će narodi svih zemalja – od daleke Tajlene pa do visokog Džah Keveda – svojoj deci pričati aletski jezik.

Ti Aleti su veličanstven narod. Čak i mrtvi pijani zrače nekim prirodnim plemstvom. Visoki i lepe građe, muškarci se oblače u tamne svilene kapute koji se zakopčavaju sa strane niz nedra, a bogato su izvezeni srebrom ili zlatom. Svi do jednog izgledaju kao vojskovođe na bojištu.

Žene su im još raskošnije. Veličanstvene svilene haljine su im uskog kroja, a njihove jarke boje u suprotnosti s tamnim nijansama koje nose muškarci. Na svim haljinama levi rukav je duži od desnog, tako da pokriva šaku. Aleti imaju baš čudne stavove o pristojnosti.

Kao katran crna kosa im je podignuta ili u zamršenim pletenicama ili pokupljena u pramenove. U kosu su im često upletene

zlatne trake ili razni ukrasi, skupa s draguljima koji blistaju od olujne svetlosti. Prelepo. Bogohulno, ali prelepo.

Szet je gozbenu dvoranu ostavio za sobom. Čim je izašao, prošao je pored dovratka koji vodi u prosjačku trpezu. Bila je to aletska tradicija – prostorija u kojoj se na račun kralja i njegovih gostiju održava gozba za najsiromašnije u gradu. Jedan čovek s dugom prosedom bradom kunjao je u dovratku, budalasto se smešeći – premda Szet nije mogao da oceni da li od vina ili slaboumnosti.

„Jesi li me video?“, upita ga čovek mumlajući. Zasmeha se, pa poče da bunca hvatajući se za mešinu. Dakle, ipak je posređi vino. Szet prođe pored njega i nastavi pored reda kipova koji su predstavljali deset glasnika iz drevne vorinske vere. Džezereh, Iši, Kelek, Talenelat. Sve ih je prebrojao i onda shvatio da ih je tu samo devet. Jedan od njih upadljivo nedostaje. Zašto je Šalašov kip sklonjen? Za kralja Gavilara priča se da je veoma veliki vernik. Čak preveliki, po merilima nekih ljudi.

Hodnik je tu skretao udesno, prateći obod zasvođene palate. Oni su na kraljevom spratu, dva nivoa više, okruženi kamenim zidovima, tavanicom i podom. To je bogohulno. Po kamenu se ne hoda. Ali šta on može? On je neistiniti. Radi ono što njegovi gospodari traže od njega. Danas to znači i da nosi belu odeću. Široke bele čakšire vezane u pasu običnim kanapom, a preko njih tanana košulja dugih rukava, rastvorena preko nedara. Kod Paršendija tradicija nalaže da ubica nosi belu odeću. Premda Szet nije pitao, njegovi gospodari su mu objasnili zašto.

Belo da se bude smeo. Belo da se čovek ne stapa s mrakom. Belo da upozorava.

Jer ako ćeš već da ubiješ čoveka, on ima svako pravo da te vidi dok mu se približavaš.

Szet skrenu udesno pa pođe hodnikom pravo prema kraljevim odajama. Baklje su gorele u držačima na zidovima, a svetlost koju su prospale nije mu bila dovoljna, kao obrok od

tanke kaše nakon duge i obilne gozbe. Sićušni plamensprenovi poigravali su oko njih kao bubice sačinjene od usirene svetlosti. Njemu su baklje beskorisne. On se uhvati za svoju vrećicu i sfere u njoj, ali onda se pokoleba kada ispred sebe ugleda još plave svetlosti: na zidu su visile dve svetiljke sa olujnim svetlom, a iz njih su blistali jarki safiri. Szet priđe jednoj pa dlanom obuhvati staklom zaklonjen dragulj.

„Ti tamo!“, viknu neko na aletskom. Na ukrštanju hodnika stajala su dva stražara. Straža je udvostručena jer su noćas divljaci u Kolararu. Istina, ti divljaci bi trebalo da su sada saveznici. Ali savezništva umeju da budu plitka.

Ovo neće trajati ni sat vremena.

Szet pogleda dvojicu stražara dok su mu prilazili. Nose koplja; nisu svetlooki, pa im je stoga zabranjeno da se služe mačem. Međutim, crveni oklopni prsnici bili su im kitnjasti, baš kao i kalpaci. Možda jesu tamnooki, ali to su građani visokog staleža sa časnim položajima u kraljevskoj gardi.

Zastavši nekoliko stopa od njega, prvi stražar pokaza kopljem. „Hajde ti sada idi odavde. Ovo nije mesto za tebe.“ Bio je preplanule aletske puti, a tanki brkovi su mu padali niz usne i pri dnu se pretvarali u bradu.

Szet nije ni mrdnuo.

„Pa?“, upita ga stražar. „Šta čekaš?“

Szet duboko udahnu, uvlačeći olujnu svetlost u sebe. Isisana iz dve safirne svetiljke na zidovima, ona pohrli u njega kao da ju je udahnuo. Kad je počela da divlja u njemu, hodnik se odjednom zamrača, kao vrh nekog brda kada oblak pređe preko sunca.

Szet je osećao toplinu svetlosti i njenu srdžbu, kao da mu je oluja ubrizgana pravo u vene. Ta moć je bila osvežavajuća ali opasna. Terala ga je da dela. Da se kreće. Da napada.

Zadržavajući dah zadržavao je i olujnu svetlost. Svejedno je osećao kako curi iz njega. Olujna svetlost može da se drži samo kratko vreme, najviše nekoliko minuta. Ona curi, pošto

je ljudsko telo suviše porozno za nju. Čuo je da praznonosci mogu da je savršeno drže u sebi. Ali – da li oni uopšte postoje? Njegova kazna tvrdi da nisu ni postojali. Njegova čast traži da postoje.

Ispunjen svetom silom, Szet se okrenu ka stražarima. Vide da olujna svetlost curi iz njega dok mu se njeni pramenovi dižu s kože kao svetlucavi dim. Glavni stražar začkilji mršteći se. Szet je sasvim siguran da taj čovek nikada u životu nije video ništa slično. Koliko Szet zna, ubio je svakog kamenhodača koji je video šta on može da izvede.

„Šta... šta si ti?“ Stražarev glas postade nesiguran. „Duh ili čovek?“

„Šta sam ja?“, prošapta Szet, a trunčica svetlosti iscuri mu sa usana dok je gledao pored stražara niz dugi hodnik. „Ja sam... čovek kojemu je žao.“

Szet trepnu, vezujući se za daleku tačku u hodniku. Olujna svetlost besno blesnu iz njega, ledeći mu kožu, a tle smesta prestade da ga vuče naniže. On umesto toga polete prema onoj dalekoj tački – za njega taj smer kao da je odjednom postao *dole*.

To je osnovno vezivanje, prvo od tri vrste vezivanja koje on zna. Daje mu sposobnost da manipuliše onime što drži ljude uz zemlju, pa bila to sila, spren ili bog. Pomoću tog vezivanja on može ljude ili predmete privezati za razne površine ili u raznim smerovima.

Sa Szetovog gledišta, hodnik se sada pretvorio u duboko okno kroz koje on propada, a dva stražara stoje na jednom zidu tog okna. Bili su zgranuti kada su ih Szetova stopala pogodila u lica i oborila. Szet promeni tačku gledišta i veza se za pod. Svetlost iscure iz njega. Pod hodnika opet postade *dole*, a on se dočeka na noge između dva stražara dok mu je smrznuta odeća pucketala a s nje padao mraz. Uspravi se i otpoče da priziva svoj ivermač.

Jedan stražar se nespretno lati za koplje. Szet pruži ruku, dodirujući vojnika po ramenu dok je gledao naviše, usredsredi

se na jednu tačku iznad sebe voljom terajući svetlost da pređe iz njegovog tela u stražara, pa tako veza tog jadnog čoveka za tavanicu.

Stražar zatečeno viknu kada *gore* za njega postade *dole*. Svetlost se vukla za njegovim telom kada je tresnuo u tavanicu i ispustio koplje. Ono nije bilo neposredno vezano, pa je uz zveket palo na pod pored Szeta.

Ubiti. To je najveći greh. Ali eto tu Szeta, neistinitog, kako bogohulno hoda po kamenju koje je upotrebljeno za gradnju. A to još i neće biti kraj. Kao neistinitom zabranjeno mu je samo jedan život da uzme.

I to svoj.

Nakon desetog otkucaja njegovog srca, ivermač mu pade u otvorenu šaku. Obrazovao se kao da se kondenzuje iz magle a metalno sečivo orosilo se sitnim kapljicama vode. Njegov ivermač je dug i tanak, oštar sa obe strane sečiva i manji od većine drugih. Szet zamahnu, povlačeći rez po kamenom podu tako da je sečivo drugom stražaru prošlo kroz vrat.

Kao i uvek, ivermač ubija na neobičan način; mada s lakoćom seče kamen, čelik ili bilo šta drugo neživo, metal postaje neopipljiv kada dodirne živu kožu. Prošao je kroz stražarev vrat a da za sobom nije ostavio ni traga, ali nakon što se to desilo, oči tog čoveka počele su da se puše i da gore. Pocrnele su, sušeci mu se u glavi, a on je omlitaveo i umro. Ivermač ne seče živo meso; seče dušu.

Prvi stražar odsečno uzdahnu na tavanici. Pošlo mu je za rukom da se digne na noge iako su bile posađene zapravo na tavanici hodnika. „Ivernosac!“, viknu. „Ivernosac napada kraljevu dvoranu! Na oružje!“

Napokon, pomislio je Szet. Način na koji Szet koristi olujnu svetlost stražarima nije poznat, ali umeju da prepoznaju ivermač.

Szet se sagnu i uze koplje koje je palo s tavanice, usput puštajući dah koji je držao otkad je usisao olujnu svetlost. Ona ga

krepi sve dok ne diše, ali u onim dvema svetiljkama nije bilo baš mnogo olujne svetlosti, tako da će ubrzo opet morati da udahne. Svetlost poče da curi daleko brže pošto on više nije zadržavao dah.

Szet upre kopljište krajem u kameni pod pa diže pogled. Stražar iznad njega zamuknu pa razrogači oči kada krajevi njegove košulje počеше da klize naniže kako je zemlja vraćala svoju vlast. Svetlost koja se kao para dizala s njegovog tela sve se više smanjivala.

On pogleda Szeta i pogled mu polete niz vrh koplja upravljen tačno u njegovo srce. Ljubičasti strahspren izgmiza iz kamene tavanice oko njega.

Svetlost se istroši. Stražar pade.

Vrištao je dok je padao i dok mu je koplje probijalo grudi. Szet pusti koplje da padne na pod. Udarac je bio prigušen telom koje se trzalo na jednom kraju kopljišta. Sa ivermačem u ruci on skrenu niz jedan bočni hodnik, sledeći kartu koju je upamtio. Zađe za jedan ugao i pribi se uz zid taman kada je odred stražara stigao do onih koje je on ubio. Pridošlice smesta zavi-kaše dižući uzbunu.

Njegova uputstva su jasna. Naloženo mu je da ubije kralja, ali da ga vide kako to čini. Aleti moraju znati da on dolazi i da znaju šta će to uraditi. Zašto? Zašto su Paršendiji pristali na sporazum samo da bi poslali ubicu iste noći kada je taj sporazum potpisan?

Duž zidova hodnika blistalo je još dragulja. Kralj Gavilar očigledno voli da pokaže bogatstvo, samo što nije znao da tako ostavlja izvore moći koje Szet može da iskoristi za vezivanje. Stvari koje Szet radi nisu viđene milenijumima. Istorija tog vremena gotovo da uopšte ne postoji, a legende su krajnje netačne.

Szet baci pogled u hodnik. Jedan od stražara na raskršću ugleda ga, pa upre prstom i dreknu. Szet se postara da ga oni lepo vide, pa pobeže. Duboko udahnu dok je trčao, uvlačeći olujnu svetlost iz svetiljki. Telo mu dobi polet i brzina mu

se uveća kako su mu se mišići ispunili silom. Svetlost postade oluja u njemu; krv mu je hućala u ušima. To je istovremeno bilo prelepo i užasno.

Dva hodnika niže, pa jedan sa strane. On otvori vrata jedne ostave, pa se na trenutak pokoleba – taman dovoljno da jedan stražar zađe za ugao i da ga primeti – pre nego što ulete u tu prostoriju. Pripremajući puno vezivanje, diže ruku i zapovedi olujnoj svetlosti da se tu nataloži, tako da mu se koža zapali od blistavosti. Onda zamahnu i rasu beli sjaj iz šake preko dovratka kao da prosipa boju. Vrata je zatvorio uz tresak taman kada su stražari stigli.

Olujna svetlost držala je vrata u okviru snažno kao stotinu ruku. Puno vezivanje služi da veže predmete jedan za drugi i da ih čvrsto drži sve dok se olujna svetlost ne istroši. Potrebno je duže vremena da se ono stvori – i crpe olujnu svetlost daleko brže – nego osnovno vezivanje. Kvaka se tresla, a onda je drvo počelo da puca kada su stražari krenuli da se bacaju na vrata dok je jedan od njih dozivao da donesu sekiru.

Szet žustrim koracima pređe preko prostorije, obilazeći tu uskladišten zastrti nameštaj, izrađen od tamnog i skupog drveta i crvene tkanine. On stiže do suprotnog zida i – pripremajući se da još jednom zahuli – diže ivermač i vodoravno zaseče tamnosivi kamen. Ivermač može da seče svaki neživi predmet, tako da se kamen s lakoćom razdvajao. Potom su usledila dva uspravna reza, a onda jedan u dnu kojim je dovršio isecanje velikog četvrtastog bloka. On pribi šake uz njega i sasu olujnu svetlost u kamen.

Vrata iza njega počеше da pucaju. On se osvrnu i usredsredi na vrata koja su se tresla, vezujući blok kamena u tom smeru. Mraz mu je prekrpio odeću – vezivanje nečega tako velikog traži prilično olujne svetlosti. Bura u njemu se stišala, kao oluja koja se svela na lahor.

Sklonio se u stranu. Veliki kameni blok zadrhta, klizeći u prostoriju. Obično bi bilo nemoguće da se toliki blok pomeri. Težina bi ga pribijala uz kamenje ispod njega. Ali sada ga ista ta težina oslobađa jer je za taj blok smer u kojem se nalaze vrata u prostoru postao *dole*. Uz potmulu škripu, blok skliznu iz zida i poče da se pretura kroz vazduh mrveći nameštaj.

Vojnici napokon razvališe vrata i teturajući se uleteše u prostoriju baš u trenutku kada ogroman blok tresnu u njih.

Szet okrenu leđa groznom vrištanju, pucanju drveta i slamanju kostiju. Onda se sagnu i prođe kroz tu novu rupu, ulazeći u hodnik s druge strane.

Hodao je lagano, privlačeći olujnu svetlost iz svetiljki pokraj kojih je prolazio, usisavajući je i iznova hraneći oluju u sebi. Kako su svetiljke bivale mračnije, tako je i u hodniku vladao veći mrak. Na kraju hodnika bila su debela drvena vrata. Dok se on približavao, sitni strahspreni – po obliku nalik na purpurnu sluz – zamigoljiše iz maltera i počеше da se okreću prema dovratku. Privlači ih strah koji osećaju da dopire s druge strane.

Szet otvori vrata i uđe u poslednji hodnik prema kraljevim odajama. Putanja je bila oivičena visokim crvenim keramičkim vazama, a između njih uplašanim vojnicima. Stajali su duž dugog i uzanog ćilima. Bio je crven, kao reka krvi.

Kopljanici na čelu nisu čekali da im se približi. Potrčāše zamajnuvši kratkim džilitima. Szet diže ruke u stranu, utiskujući olujnu svetlost u dovratak, služeći se trećom i poslednjom vrstom vezivanja – obrnutim vezivanjem. Ono radi drugačije od prethodna dva. To vezivanje ne čini da dovratak zrači olujnom svetlošću, već kao da obližnju svetlost usisava u *njega*, dajući mu neobičnu senovitu auru.

Kopljanici baciše džilite, a Szet se nije ni mrdnuo, već je sve vreme dodirivao dovratak. Obrnuto vezivanje traži da on ne prekida dodir, ali baš zbog toga troši manje-više malo olujne

svetlosti. Tokom tog vezivanja, sve što mu se primiče – naročito lagani predmeti – biva privučeno upravo vezivanju.

Koplja skrenuše u vazduhu, zarivajući se u drveni dovrtak oko njega. Osećajući kako koplja probadaju drvo, Szet skoči u vazduh i veza se za desni zid, a stopala mu glasno tresnuše o kamen.

On smesta promeni gledište. Što se njega tiče, ne stoji on na zidu, već vojnici, a krvavocrveni ćilim pada između njih kao nekakva duga tapiserija. Szet jurnu niz hodnik udarajući ivermačem, prosekavši vratove dvojici koji su bacili džilite na njega. Oči im sagoreše, a oni se srušiše na tle.

Ostale stražare u hodniku zahvati panika. Neko pokuša da ga napadne, a ostali zavikaše za pomoć dok su pak treći uzimali od njega. Njegovim napadačima nije bilo lako – neobično im je da napadaju nekoga ko visi sa zida. Szet saseče nekoliko njih, pa skoči u vazduh i okrenu se, te se opet veza za pod.

Dočeka se usred vojnika. Bio je potpuno opkoljen, ali sa ivermačem u rukama.

Legenda kaže da su prve ivermačeve nosili Blistavi vitezovi neznano davno. Bili su to darovi njihovog boga, dati im da bi oni mogli da se bore protiv užasa stvorenih od stene i plamena, na desetina stopa visokih dušmana čije su oči gorele od mržnje. Praznonosci. Čelik je beskoristan kada ti neprijatelj ima kožu tvrdi kao kamen. Bilo je potrebno nešto natprirodno.

Szet se izdiže iz čučnja dok mu se široka bela odeća talasala i dok je stiskao zube zbog svojih grehova. Napade tako da mu je oružje sevalo od odražene svetlosti baklji oko njega. Bili su to skladni i široki zamasi. I to tri zamaha, jedan za drugim. Nije mogao ni da zapuši uši pa da ne čuje vrištanje koje je usledilo, niti da izbegne da vidi ljude kako oko njega padaju kao igračke koje je neko dete nemarno porušilo. Ako sečivo dodirne ljudsku kičmu, taj čovek umire tako što mu oči sagore. Ako preseče središte uda, ubija taj ud. Jedan vojnik se zatetura da pobege

od Szeta, dok mu je ruka mlitavo i beskorisno visila s ramena. Više nikada neće moći da je oseti niti da je koristi.

Okružen leševima sprženih očiju, Szet spusti ivermač. Tu, u Aletkaru, ljudi često pričaju o legendama – o skupo plaćenju pobedi koje je čovečanstvo izvojevalo nad praznonoscima. Ali kada se oružje stvoreno za borbu protiv košmara okrene protiv običnih vojnika, ljudski životi zaista postaju jeftini.

Szet se okrenu i u tankoj i mekoj obući nastavi po mekom crvenom ćilimu. Kao i uvek, ivermač je blistao srebrnasto i čisto. Kada čovek ubija tim mačem – ne ostaje nikakva krv. To mu deluje kao znak. Ivermač je samo alatka; nije on kriv za ubistvo. Vrata na kraju hodnika otvoriše se uz tresak. Szet se ukoči kada mali odred vojnika izjuri napolje, vodeći čoveka u kraljevskoj odori, glave pognute kao da se trudi da izbegne strele. Vojnici su bili u tamnoplavoj odeći, što je bila boja kraljeve garde, a nisu ni zastali kada su ugledali leševe. Oni su spremni na ono što ivernosac može da uradi. Otvoriše jedna bočna vrata i gurnuše svog šticićenika kroz njih, upirući nekoliko kopalja prema Szetu dok su se povlačili.

Još jedna prilika izade iz kraljevih odaja. Nosio je blistavi plavi oklop od preklapajućih ploča. Međutim, za razliku od običnog pločastog oklopa, ovome se na spojevima nije videla ni koža ni verižnjača – već samo manje ploče uklopljene zamršeno i skladno. Oklop je bio prelep – plav sa zlatnim intarzijama duž rubova svake pojedinačne ploče, a kalpak je bio ukrašen s tri talasa malih krila nalik na rogove.

Iveroklop, uobičajeni pratilac ivermača. Došljak je nosio i sečivo, ogroman ivermač šest stopa dug i sa šarom duž čitavog sečiva koja je podsećala na plamen. Bilo je to oružje od srebrnastog metala koje se presijavalo i skoro da je blistalo. Oružje predviđeno da ubija mračne bogove – veći parnjak onoga koje Szet nosi.

Szet se pokoleba. Oklop mu nije poznat; nisu ga upozorili da će dobiti taj zadatak, pa nije imao dovoljno vremena da upamti razne mačeve i oklope u aletskom vlasništvu. Ali mora da izađe na kraj s tim ivernoscem pre nego što bude mogao da pojuri za kraljem; jednog takvog neprijatelja ne može da ostavi za sobom.

Sem toga, možda će taj ivernosac moći da ga porazi, da ga ubije i okonča njegov bedni život. Njegova vezivanja neće moći da rade neposredno na nekome u iveroklopu, koji tom čoveku daje veću snagu. Szetova čast ne dopušta mu da se ubije ili izneveri svoj zadatak, ali ako dođe do smrti – prihvaćiće je s dobrodošlicom.

Ivernosac napade, a Szet se veza za zid hodnika, pa skoči izvrćući se i dočeka se stopalima na zid. Malo se povuče, držeći mač u pripravnosti. Ivernosac zauze položaj za napad, služeći se jednim od mačevalačkih stavova omiljenih tu, na istoku. Kretao se daleko gipkije nego što bi se to očekivalo od čoveka u toliko glomaznom oklopu. Iveroklopi su nešto posebno – drevni i čarobni baš kao mačevi s kojima su upareni.

Ivernosac napade. Szet skoči u stranu i veza se za tavanicu baš u trenu kada ivernoščev mač zaseče zid. Osećajući uzbuđenje koje prati nadmetanje, Szet pohrli napred i napade naniže udarcem preko glave, pokušavajući da pogodi ivernoščev kalpak. Čovek se izmače i pade na jedno koleno, puštajući da Szetov mač raseče samo vazduh.

Szet odskoči unazad kada ivernosac zamahnu naviše i zaseče tavanicu. Szet nema takav oklop, niti želi da ga ima. Njegova vezivanja ometaju dragulje koji napajaju iveroklope, tako da je morao da odabere ili jedno ili drugo.

Dok se ivernosac okretao, Szet je potrčao preko tavanice. Baš kao što je i očekivao, ivernosac je opet zamahnuo mačem pa je Szet skočio u stranu i zakotrljao se. Skočio je na noge i okrenuo se u vazduhu, opet se vezujući za pod. Munjevito se

okrenuo i dočekao na tle iza ivernosca, pa je zario sečivo u izložena leđa svog protivnika.

Nažalost, iveroklop pruža jednu veliku prednost – može da zaustavi ivermač. Szetovo oružje pogodilo je cilj, što je uzrokovalo da se mreža blistavih linija raširi preko leđnog dela oklopa a olujna svetlost procuri iz njih. Iveroklop ne može da se ulubi ili povije kao oklopi od običnih metala. Szet će tog ivernosca morati da pogodi na tačno to isto mesto makar još jednom da bi mu probio oklop.

Szet se izmače kada ivernosac besno zamahnu mačem, pokušavajući da ga saseče u kolenima. Bura u Szetu pruža mu mnoge prednosti – uključujući i sposobnost da se brzo oporavi od lakih rana. Međutim, nikako mu ne bi vratila udove umrtvljene ivermačem.

On obiđe ivernosca, pa ubrza i pohrli napred. Ivernosac opet zamahnu, ali Szet se nakratko veza za tavanicu kako bi se podigao. Polete u vazduh, prelećući mač, pa se smesta opet veza za pod. Udari dok se dočekivao na noge, ali ivernosac brzo povrti ravnotežu i izvede savršen povratni udarac, za dlaku promašivši Szeta.

Taj čovek je opasno vešt s tim mačem. Mnogi ivernosci se previše oslanjaju na moć svog oružja i oklopa. Ovaj čovek je drugačiji.

Szet skoči na zid i napade ivernosca brzim i šturim udarima, kao kada jegulja ujeda. Ivernosac se branio širokim i snažnim zamasima. Dužina njegovog sečiva sprečavala je Szeta da mu priđe.

Ovo traje predugo!, pomislio je Szet. Ako kralj stigne do skrovišta, Szet će omanuti u svom zadatku ma koliko ljudi usput pobio. Izbeže još jedan napad, ali ivernosac ga prisili da ustukne. Svaki tren koji on provede učestvujući u toj borbi predstavlja tren više koji kralj ima na raspolaganju da pobegne.

Vreme je da Szet bude drskiji. On skoči u vazduh vezujući se za drugi kraj hodnika i padajući nogama prema svom

protivniku. Ivernosac smesta zamahnu da ga udari, ali Szet se veza naniže pod uglom i odmah pade. Ivermač raseče vazduh iznad njega.

Tad se dočeka u čučanj, koristeći zalet da se baci napred i zamahne mačem na ivernošćev bok, tamo gde je oklop naprsao. Pogodio ga je silovitim udarcem. Taj deo oklopa samo se razmrskao a komadići rastopljenog metala sliše se na pod. Ivernosac zastenja i pade na jedno koleno, hvatajući se za bok. Szet diže nogu i osnažen olujnom svetlošću udari čoveka u bok tako jako da ga sruši na pod.

Teški ivernosac tresnu u vrata kraljevih odaja, polomi ih i pade delimično u prostoriju iza njih. Szet ga ostavi i pojuri kroz dovratnik s desne strane, putem kojim je kralj pobegao. Hodnik je tu bio zastrt istim onim crvenim ćilimom, a olujna svetlost u lampama na zidovima pružala je Szetu priliku da dopuni buru koja je divljala u njemu. Pošto je snaga ponovo sevala u njegovom telu, on je ubrzao. Ako mu pođe za rukom da odmakne dovoljno daleko, moći će da izađe na kraj sa kraljem pa da se vrati i završi bitku sa ivernoscem. To neće biti lako. Puno vezivanje na dovratku neće zaustaviti jednog ivernosca, a onaj oklop omogućiće tom čoveku da trči natprirodnom brzinom. Szet se osvrnu da ga pogleda.

Ivernosac ga ne sledi. Čovek je sedeo u svom oklopu, delujući kao da je ošamućen. Szet ga je jedva nazirao kako sedi u dovratku, okružen slomljenim drvetom. Možda ga je Szet ranio ozbiljnije nego što je isprva mislio. Ili možda...

Szet se ukopa. Setio se pognute glave čoveka kojeg su izveli iz kraljevih odaja, kao i njegovog zaklonjenog lica. Ivernosac ga *i dalje* ne prati. On je tako vešt mačevalac. Priča se da je malo ljudi u mačevanju ravno Gavilaru Kolinu. Je li moguće?

Szet se okrenu i pojuri nazad, verujući onome što mu je instinkt govorio. Čim ga ivernosac ugleda, žustro skoči na noge. Szet potrča još brže. Gde je tvoj kralj najbezbedniji? Okružen

nekim stražarima u begu? Ili zaštićen iveroklopom, ostavljen u pozadini da ga ubica previdi kao običnog telohranitelja?

Pametno, pomislio je Szet kada do maločas tromi ivernosac zauze novi mačevalački stav. Szet napade novom snagom, zadajući niz munjevitih udaraca ivermačem. Ivernosac – kralj – silovito je odgovarao širokim i britkim zamasima. Szet izbeže jedan od njih, osećajući kako oružje seče vazduh na svega nekoliko palaca ispred njega. On odmeri svoj sledeći potez, pa pohrli napred saginjući se ispod kraljevog povratnog udarca.

Kralj se, očekujući novi napad na bok, okrenu tako da rukom zaštititi rupu u svom oklopu. To Szetu omogućí da protrči pored njega i uleti u njegove odaje.

Kralj se hitro okrenu da pođe za njim, ali Szet je trčao kroz bogato nameštenu prostoriju mašući rukom i usput dodirujući komade nameštaja. Ispunjavao ih je olujnom svetlošću, vezujući ih za jednu tačku iza kralja. Nameštaj se zakotrlja kao da je prostorija okrenuta naglavačke a divani, stolice i stolovi padose na iznenađenog kralja. Gavilar greškom neke raseče svojim ivermačem. Oružje s lakoćom preseče veliki divan, ali njegovi delovi svejedno tresnuše u kralja tako da se on zatetura. Potom ga jedna stoličica pogodi i obori ga.

Gavilar se zakotrlja da se skloni s puta letećem nameštaju, pa pojuri napred, a za njegovim oklopom vukli su se pramenovi svetlosti koja je curila iz naprsline. Szet se pribra pa skoči u vazduh, vezujući se unazad s desne strane taman kada je kralj stigao pred njega. Munjevito se izmače od kraljevog udarca, pa se hitro veza napred pomoću dva osnovna vezivanja za redom. Olujna svetlost sevnu iz njega tako da mu se odeća zaledila dok je hrlio prema kralju dvostruko brže nego pri uobičajenom padu.

U kraljevom stavu videlo se iznenađenje kada se Szet zadržao u vazduhu pa poleteo prema njemu zamahujući sečivom. On tresnu ivermačem u kraljev kalpak, pa se smesta veza

za tavanicu i pade naviše tako da snažno tresnu o kamen. Prebrzo se vezao s previše smerova tako da je njegovo telo izgubilo pojam gde se nalazi, pa mu je bilo teško da se dočeka kako treba. Teturavo se digao na noge.

Kralj je ustuknuo ispod njega, pokušavajući da se namesti tako da može zamahnuti na Szeta. Kalpak mu je naprsao tako da je olujna svetlost curila iz njega, a stajao je zaštitnički okrenut tako da zakloni bok s polomljenom pločom. Jednom rukom je zamahnuo mačem, pokušavajući da dohvati tavanicu. Szet se smesta veza naniže, procenivši da kralj zbog svog napada neće moći da podigne mač na vreme.

Szet je potcenio protivnika. Kralj prihvati Szetov napad, verujući da će ga kalpak zaštititi od udarca. Baš u trenu kada je Szet drugi put pogodio kalpak – i smrskao ga – Gavilar je udario levom rukom zarivši oklopljenu pesnicu pravo u Szetovo lice.

Svetlaci sevnuše Szetu pred očima, a u odgovor na to iznenadna agonija pronese mu se licem. Vid ga izneveri i sve mu se zamuti.

Bol. Toliko *bola!*

On vrisnu a olujna svetlost pokulja iz njega kada tresnu u nešto tvrdo. Balkonska vrata. Novi bol prože mu ramena, kao da je neko zario u njega stotinu bodeža, pa je pao na tle kotrljajući se pre nego što se zaustavio, a svi mišići su mu drhtali. Onaj udarac bi običnog čoveka ubio.

Nema vremena za bol. Nema vremena za bol. Nema vremena za bol!

On trepnu i odmahnu glavom, ali svet oko njega bio je mutan i mračan. Zar je oslepeo? Ne. Napolju je mrak. Nalazi se na drvenom balkonu; silina onog udarca bacila ga je kroz zatvorena vrata. Nešto dobuje. Bat teških koraka. Ivernosac!

Szet se diže na noge teturajući se dok mu se vrtelo u glavi. Krv mu se slivala niz obraz, a olujna svetlost isijavala mu je iz kože zaslepljujući mu levo oko. Svetlost. Izlečiće ga, samo ako

može. Činilo mu se kao da mu je vilica iščašena. Da nije slomljena? Ispao mu je ivermač.

Divovska senka stade ispred njega; iz ivernošćevog oklopa iscurilo je dovoljno olujne svetlosti da kralju bude teško da hoda. Ali on svejedno dolazi.

Szet vrisnu, pa kleknu i sasu olujnu svetlost u drveni balkon, vezujući ga naniže. Vazduh se oko njega zaledi. Oluja je besnela, prelazeći kroz njegove ruke u drvo. Vezao ga je naniže, pa je to ponovio. Vezao ga je četvrti put baš u trenutku kada je Gavilar kročio na balkon. Drvo je zadrhtalo pod dodatnom težinom. Počelo je da puca i stenje.

Ivernosac se pokoleba.

Szet veza balkon naniže po peti put. Potporne grede samo pukoše i ceo balkon se odvoji od zgrade. Szet vrisnu otvarajući slomljenu vilicu i poslednjom trunčicom olujne svetlosti veza se za zid zgrade. Pade u stranu, proletevši pored zatečenog ivernosca, pa tresnu o zid i zakotrlja se.

Balkon propade, a kralj je zgranuto gledao dok je gubio tlo pod nogama. Pad je kratko trajao. Szet je smrtno ozbiljno posmatrao – vida i dalje zamagljenog i slep na jedno oko – dok je balkon padao na tle popločano kamenom. Čitav zid dvora zatresao se a tresak i lomljava drveta odjekivali su o obližnje građevine.

I dalje stojeći postrance na zidu, Szet je stenjao dok se uspravljao iz čučnja. Osećao se slabim; prebrzo je istrošio olujnu svetlost, što je namučilo njegovo telo. Pošao je niza zid teturajući se dok se približavao ruševini; jedva je stajao.

Kralj se i dalje mrdao. Iveroklop bi zaštitio čoveka od takvog pada, ali jedno veliko parče krvavog drveta štrčalo je Gavilaru iz boka, pošto ga je probilo na mestu gde je Szet polomio jednu ploču tokom njihove bitke. Szet kleknu i zagleda se u čovekovo lice namršteno od bola. Snažne crte, četvrtasto lice, crna brada prošarana sedim vlasima, upečatljive bledozelene oči. Gavilar Kolin.

„Ja... očekivao sam... te“, namučeno procedi kralj.

Szet zavuče ruku ispod čovekovog oklopnog prsnika pa dodirnu remenje koje je tu bilo. Remenje se razveza, a on skide prsnik tako da su se videli dragulji s njegove unutrašnje strane. Dva su naprsila i sagorela. Tri su i dalje sijala. Sav obamro, Szet duboko udahnu upijajući svetlost. Oluja opet podivlja u njemu. Još svetlosti diže mu se sa obraza, isceljujući njegovu povređenu kožu i kosti. Bol je i dalje veliki; lečenje pomoću olujne svetlosti daleko je od trenutnog. Proći će sati pre nego što se oporavi.

Kralj se zakašlja. „Slobodno reci... Taidakaru... da je zakasnio...“

„Ne znam ko je to“, odgovori Szet ustajući. Zbog slomljene vilice, mumlao je. Pružio je ruku u stranu, ponovo prizivajući ivermač.

Kralj se namršti. „Ko onda... Restares? Sadeas? Nikada ne bih pomislio...“

„Moji gospodari su Paršendiji“, reče mu Szet. Deset otkucanja srca prođe i sečivo mu pade u šaku, mokro od kondenzacije.

„Paršendiji? To nema nikakvog smisla.“ Gavilar se zakašlja pa prinese drhtavu ruku nedrima i slabašno se uhvati za jedan džep. Iz njega izvadi malu kristalnu kuglu privezanu za lančić. „Moraš da uzmeš ovo. Oni ne smeju da ga se dokopaju.“ Delovao je ošamućeno. „Reci... reci mom bratu... mora da otkrije najvažnije reči koje čovek može da kaže...“

Gavilar se umiri.

Szet se pokoleba, pa kleknu i uze kuglu. Bila je neobična, ni nalik nečemu što je u životu video. Premda je bila u potpunosti mračna, kao da je nekako sijala. I to crnom svetlošću.

Paršendiji?, kazao je Gavilar. *To nema nikakvog smisla.*

„Više ništa nema nikakvog smisla“, prošapta Szet uzimajući neobičnu kuglu. „Sve se rastaće. Žao mi je, kralju Aleta. Mada čisto sumnjam da ti mariš za to. Makar više ne.“ Ustade. „Ako ništa drugo, nećeš morati da sa svima nama ostalima gledaš kako se svet okončava.“

Kraljev ivermač stvori se iz magle pored njegovog tela i uz tresak pade na kaldrmu sada kada je njegov gospodar mrtav. Taj mač vredi čitavo bogatstvo; kraljevstva su propadala dok su se ljudi nadmetali za vlasništvo nad jednim jedinim ivermačem.

Povici na uzbunu začuše se iz dvora. Szet mora da ide. Ali...

Reci mom bratu...

Za Szetov narod molba umirućeg je svetinja. On uze kralja za ruku pa mu umoči prst u njegovu sopstvenu krv i naškraba na drvetu: *Brate. Moraš otkriti najvažnije reči koje čovek može da kaže.*

To učinivši, Szet pobeže u mrak. Kraljev ivermač je ostavio; on mu ničemu ne bi služio. Mač koji Szet već nosi sa sobom dovoljna mu je kletva.